

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 2

The 2nd STOU Graduate Research Conference

ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาระบบบริการในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดแม่ฮ่องสอน

Factors Affecting the Development of Services System in Sub-District Health Promoting Hospitals, Mae Hong Son Province

ฐิติวรดา อัครภานุวัฒน์ (Tithiworada Akkharapanuwat)* ช่อทิพย์ บรรณรัตน์ (Chawthip Broromtanarat)**

วารangkana จันทร์คง (Warangkana Chankong)***

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงวิเคราะห์ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล กระบวนการบริหารองค์กร และแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ในการพัฒนาระบบบริการ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (2) เพื่อศึกษาการพัฒนาระบบบริการในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (3) ปัจจัยคุณลักษณะบุคคล กระบวนการบริหารองค์กร แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาระบบบริการใน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดแม่ฮ่องสอน และ (4) ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาระบบบริการในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจังหวัดแม่ฮ่องสอน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ในกลุ่มผู้อำนวยการ และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานให้บริการสาธารณสุข ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน 71 แห่งๆ ละ 2 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ที่มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติพรรณนา และการวิเคราะห์ถดถอยพหุแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า (1)คุณลักษณะส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุเฉลี่ย 40.97 ปี สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ประสบการณ์การทำงานเฉลี่ย 18.14 ปี และมีรายได้เฉลี่ย 21,959.81 บาท ปัจจัยกระบวนการบริหารภาพรวมอยู่ในระดับสูง เพื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านการวางแผน การจัดองค์กร และการควบคุมอยู่ในระดับสูง ส่วนด้านการจัดคนเข้าทำงานและการอำนวยการอยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน ในภาพรวม อยู่ในระดับสูง (2) การพัฒนาระบบบริการในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพในภาพรวม ด้านการพัฒนามูลฐานข้อมูลบริการ และด้านการพัฒนาการจัดบริการในบ้านอยู่ในระดับสูง ส่วนด้านการพัฒนาการจัดบริการในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและการพัฒนาการจัดบริการในชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง (3) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาระบบบริการในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 คือแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน และกระบวนการบริหารองค์กร โดยสามารถทำนายการพัฒนาระบบบริการในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพได้ร้อยละ 21.6 และ 14.2 ตามลำดับ (4) ปัญหาและอุปสรรค ที่สำคัญ คือ ภาระงานหนัก เนื่องจากบุคลากรไม่ครบตามกรอบ อัตราค่าจ้าง การคมนาคมยากลำบากทำให้การพัฒนาระบบบริการ ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทำได้ยาก ข้อเสนอแนะต่อผู้บริหาร ควรเพิ่มบุคลากรให้เหมาะสมตามโครงสร้างอัตราค่าจ้าง และสนับสนุนอุปกรณ์ การปฏิบัติงานอย่างเพียงพอ เน้นเครือข่ายอาสาสมัครมากขึ้น เพื่อเพิ่มการพัฒนาระบบบริการ ในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จังหวัดแม่ฮ่องสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

คำสำคัญ: การพัฒนาระบบบริการในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

* นักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

E-mail Address: nurse_35@windowslive.com

** อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

E-mail Address: chaw_dr@yahoo.com

*** อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

E-mail Address: pwarang_p@yahoo.com

Abstract

The purposes of this survey research were to: (1) study personal factors, organizational management process, job motivation; (2) study the development of service system; (3) analyze these factors of personal factors, management process of organization, job motivation affecting the developing service system; and (4) identify the problems, obstacles and suggestion in developing health services system in sub-district health promoting hospitals in Mae Hong Son province.

The study was conducted by purposive sampling of a group of the directors and staffs who were responsible in health service delivery from 71 sub-district health promoting hospitals in Mae Hong Son Province, with 2 persons per place and totally 142 persons. Data were collected by using a questionnaire with the reliability value of Cronbach's alpha coefficient of 0.97. Statistics used for data analysis were descriptive statistics and Stepwise Multiple Regression Analysis

The results revealed as follows: (1) most of samples were male with average age 40.97 years, get married, finished a bachelor's degree, 18.14 years of work experiences, and average incomes about 21,959.81 baht per month. The factor of total organizational management process and planning, organization, and control perspectives were at a high level, but in staffing and directing were at a moderate level. The total of job motivation was at a high level; (2) The total development of health services system were at a moderate level; (3) The factors were significantly affecting the developing health service system, were organizational management and job motivation process ($p < 0.001$), and could co-predict the development of service system of 25.5; and (4) the most problems and obstacles were problem in health service at home, especially in staff work load, in-appropriate number of staffs according to manpower structure, the difficult transportation, so the development of health service system is very difficult. The suggestions for the provincial managers should provide the appropriate staffs according to structural manpower, strengthen in developing the potential of health volunteers for helping health service, and support appropriate vehicles for more effective development of service system in sub-district health promoting hospital in Mae Hong Son province.

Keywords: Organizational management process, Job motivation, Development of services system, Sub-district health promoting hospital